

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminecă
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscrise nu se în-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Să recapitulăm!

(*) Procese de presă întotdeauna am avut. A scrie la jurnale și a merge la Seghedin ori Vaș, — aceasta e nedespărțit pentru noi români.

De când e însă la putere coaliția, se pare că procurorii nici nu fac altceva, decât stau să înhațe pe »agitatorii daco-români« (nu uită nici de »panslavi«!)

Să recapitulăm numai.

Deputatul dr. *Stefan Petrovici*, pentru un articol scris în »Drapelul«, a scăpat de șase luni robie mai săptămânile trecute.

În Seghedin noi avem — *d'un an* — pe dl *Avram Andreica*.

»Drapelul« are de vre-o opt luni pe d-nii dr. *C. Jurca* și preotul *Gaspar*.

Acum de curând au fost osândiți, la Cluj, dl *Aurel Domșa* la 8 luni temniță, pentru un articol din »Unirea«, iar *Teodor V. Păcățianu* la 10 luni temniță, pentru un articol din »Telegraful Român«.

Avem apoi, pentru patru articoli apăruiți în »Tribuna«, în procesuați pe dl *Sever Bocu* iar pe dl *Ioan N. Iova* pentru alți trei articoli.

Cu dl *Sever Bocu* s'a procedat chiar neobișnuit: nu i-au primit, în două procese, pe autorii ce a dat, ci l-au încărcat pe d-sa cu răspunderea și pentru articoli, scriși de alții. Pe d'asupra s'a dispus și curentarea și arestarea sa, lucru ce nu s'a mai întâmplat decât la 1893, când a fost arestat și pus în preventivă dl *Aurel C. Popovici*, care

venea dela Sinaia anume la proces... Și *Jeszenszky* tot l-a arestat, sub pretext că a voit să fugă.

Activitatea procurorilor nu se mărginește însă numai la acestea. Nu. Sunt urmăriți și scriitorii noștri literari. Poetul *Oct. Goga* și *Oct. Tăslăuanu*, pentru scrisorile lor din »*Lucașfărul*« și »*Țara Noastră*« au dat de asemeni față cu judele de instrucție, iar »*Gazetei Transilvaniei*« i-s'a intentat proces pentru o *poezie* a tipografului *Rodina*.

Di dr. *P. Barbu* s'a pomenit și d-sa în procesuat pentru reproducerea în »*Foaia Diecezană*« a vorbirii rostită în Camera Magistraților de I. P. S. Sa *Mitropolitul Ioan Meșianu*.

»Lupta« are șapte procese!

A purtă condeiu pentru noi însemnează a purtă sabie, a ne război, ori mai bine: a fi luați la țintă de procurori.

Nu-i, desigur, nici unul între noi, care să fie surprins de toate acestea. Siliți, ori de bună voe, când ne-am angajat în lupta asta, și cei scoși pe plan și răbdătorii anonimi, am știut dela început că vom primi lovituri.

Dacă n'ar fi să înregistrăm însă tot noi prigonirile la cari suntem expuși, nu prea credem că publicul s'ar alarma ori s'ar îndemna să întrebe: oare ce mai fac și cum o duc bieții ziaristi români și ce e de făcut pentru ei?... adevă nu pentru ei, ci pentru ziarele române, cari dacă n'ar fi, oare cine ar mai încălzi și lumina și cine ar mai îmbărbăta la luptă și ar lua la răspundere pe cei slabi ori nemernici?!...

Stăm toți în foc, și deputați și ziaristi... Noi ziaristii avem însă numai partea de jertfă. Nu cerem nimănui să ne facă parte de — glorie. Am dori însă ca onor. club parlamentar român să grăbească și să pună odată în precică planul de reorganizare, ca să ajungă a fi ajutată și presa română, ca jertfă să nu o presteze numai *unii*, ci să se repartizeze pe toți câți aparțin partidului național, asupra întregului neam!

Când prigonirile se țin lanț și lupta contra presei noastre s'a pornit cu atâta violență, greutățile nu se mai pot înfruntă așa, stând răsleți, ci puși sub organizare temeinică, generală. *Toți pentru unul!*

Cât despre publicul nostru cetitor, îi datorăm, desigur, mulțumiri pentru sprijinul neîntrerupt. Solicităm această frăție și pentru viitor. Facem însă și o rugare: Să înteteze interesul pentru ziarul nostru. Prieteni și binevoitori, să caute a lăți »*Tribuna*« și *abonații să se învețe odată a plăti regulat*, căci din gata noi n'avem de cheltuit, la un ziar nimic nu se dă pe așteptare, nici muncă, nici mărci, ci suntem avizați la prețul modest al abonamentului... Și așa, facem din parte-ne jertfe multe. Publicul să și îndeplinească o mică datorie! Cel puțin atâta!

Căci, dintre datoriile către neam, fără îndoială, este numai o mică datorie sprijinirea presei. Și pe aceasta însă nu toți o îndeplinesc. Iar dacă și aceștia puțini o îndeplinesc ca vai de lume, atunci cum să purtăm lupta grea ce ni-se impune?!...

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Gândurile, gândurile...

De Viora din Bihor.

— »Doamna mea«...
— »Te rog«... și-i primi brațul întins.

Sala are un aspect serbătoresc; e doar balul inteligenței orașului A. Totul așa atrăgător... și atâta lumină pretutindeni... Ce cadru potrivit frumuseții dnei *Codrean*!... Atâta căldură în felul ei de a fi, ce nu știu cum... mângâios, inviorător în privire și mișcări!

Virgil Dumbrăvescu o admiră... și involuntar îi ard ochii, — în urmă iarăși e acela, care lumii n'o să și prezinte ale sale emoții și dureri!

Un murmur lin ca un bizăit... »A, s'a întrecut pe sine!«...

Grațios își înclină capul dna *Codrean*, ea, de care pe clipe par'că și »coana individie« și-o fi uitat! I-se stinsese graiul în fața unei astfel de arătări!... Câtă dulceață, blândețe în întreaga-i ființă; ochii-i negri de o melancolie ce nu supără, par'că cereau iertare pentru atâta mișcare provocată — fără voie!... Modestie captivitoare... să nu i-te închini? Și totuși... firea lumii fire-ar în stare să schimbe o femeie?... Fie cât de ideală?... Săraca... ei, săraca lume...

— »Cât te admiră toți! Și nu ești mulțumită; pentru că nu arăți a fi veselă!«

Vrei și mai multă victorie? Și mai multă? Mult... mult de tot e ce vrei... Dar ce și de ce?«
Letiția tresări ca dintr'o reverie. Se plecă

pentru un moment pleoapele-i grele... să ascundă doar luciul prea umed al ochilor ce-au plâns... în taină o clipă au plâns... își mișcă încet capul și c'un aier trist:

— »Ce rău mă cunoști... deși zi de zi cerci a-mi pătrunde sufletul, cum spui!«

— »Peccavi, peccavi! — Și își mușcă nervos buzele. — »Doamne, când voi da de calea ce duce la inima dtale?« — Letiția surise trist. Să părea a nu fi auzit vorbele rostite mai mult între dinți. Un suspin ușor se desfăcu din pieptu-i, privirea-i se perdu în alte lumi, când începu:

— »Vezi, vezi, lumea mă ține prea fericită!... Și eu mă întreb de-i aievea, ori e numai poveste? Ce nesiguranță!... Ei, ce-mi lipsește?... Nimic... și — totul!« —

Virgil se cutremură!

— »Pentru Dumnezeu, Letiția!« — Fața-i se crispă convulsiv... Ah, câtă durere în acel »nimic și — totul!«

— »Te miră ce ț-am zis? Trebuie să n'o fac!... Dar... e prea multă lumină și veselie aci... și... nu mi-o birue sufletul!... Domnule *Virgil*, a fost totul numai un acces de nervozitate;... Și zise straniu... »Dle, suntem noi femeile de azi prea de tot nervoase!«

Iar dansul? Dansul continuă vesel, cu avânt! Părechi ce aci o să se împărechieze, ca să se despărechieze în viață... ori invers... Mai știe Domnul, căci multe mirozenii mai naște așa un nebun vârtej. Câtă neconsecvență în felul de a chibzui al lumii!... În vals piept la piept... o dogoreală în vine... fețe ce s'aprend și ochi ce ex-

primă mai mult decât poate ar vrea... Căci e nebun vârtejul, și nebun te fac și acordurile seducătoare violini!... Așa — e un ce natural, un ce corect!... Hm, la din contră, fără dans, fără acorduri totul... ce mai harababuri ar naște!...

Dansa și Letiția... dar îi lipsia focul. Se poate? Când ești tinăr și frumos, să mai rămâi rece?... Dintre părechi se desprinde una atât de frumoasă... Sunt ei, dl și dna *Codrean*... El atât de mândru de nevasta-i!... Ea... aruncându-i o privire furioasă plină de un dor nestins... nestins...

...Și totuși...

Aceea privire fu prinsă de *Dumbrăvescu*!

Pumnii involuntari i-se încheștară...

Și părechile se învârteau... și era atâta veselie în învârtire lor!...

Letiția îl privi gânditoare. Trecuse vreme de când prea să lăsase stăpânită de tainica-i durere... atât de vagă și atât de mistuitoare! O, de ar avea copii!... Dar așa...

— »Ei, *Dumbrăvescule*, nu mă mai slăbești! Nu-mi zici nimic, ca să nu mă superi... ei, dar ochii, ochii prea îți vorbesc! Noi femeile pătrundem foarte bine prin ei în adâncul sufletului d'voastre... poate doar și ceea ce nu e, v-o atribuim... Slăbiciune femeiască!... Dar la adevăr! Instinctul dominează la noi... acel instinct ce o trece și pe una mai inferioară dintre noi, drept superioară bărbatului, — în unele lucruri, natural! Și cât vă mai minunați, bărbaților! Ce e... gmatice c'am fi... Ei... noi ne învăluim întreaga fire într'o misterioasă... nimica toată«. Chiar și cea mai inteligentă din noi astfel porcede! De

Sărbarea ungrimeii din București. *Sab acest titlu ziarelele ungurești din Pesta publică următoarele:*

»Intreaga ungrime din București urmărește cu atenție și interes pregătirile ce Magyar Társulat face pentru serbarea jubileului său de 50 ani existență. Serbarea va fi la 9 și 10 Noemvrie și anume: în ziua de 9 în localul propriu, în ziua de 10 Noemvrie la Eforia; cea mai mare sală din București, unde încăp 2—2500 oameni. Comisia pregătitoare lucrează deja la întocmirea programului. Societatea a dispus să se scrie cu acest prilej istoricul ei, care este un volum frumos, cu multe ilustrațiuni... Ungurii de prin provincie se interesează și ei de sărbări și deja până acum s'au anunțat delegațiuni din mai multe orașe.

Va să zică ungrii din România, străini acolo, căci nu sunt cetățeni români, ci emigrați, au în capitala României societate culturală mai veche decât Asociațiunea noastră; ei își serbează jubileul în cea mai frumoasă și mai spațioasă sală din București, participând delegați numeroși din toate părțile României.

Aceasta la puțin interval după ce presa de aici a dus campanie turbată contra Astei noastre și despre primul ministru D. Sturdza și ministrul de interne I. Brătianu a scris ca despre niște bandiți și a strigat războiu contra României.

Oare dacă presa și publicul român ar avea numai puțin din intoleranța, șovinismul și sălbăticia ce s'a manifestat în presa maghiară zilele trecute, ar putea vr'un ungar din București să mai serbeze jubileu?

Și tot românii sălbatici?!

Punctul de ciocnire. *Sub acest titlu semioficioasa »Magyarország« scrie un prim articol, care începe astfel:*

»Punctul de ciocnire, din cauza căruia încheierea tranșacției întârzie, este chestia băncii de note. Guvernul austriac vrea ca guvernul maghiar să primească prelungirea până la 1917 a concesiunii băncii comune.

Deoarece guvernul maghiar nu poate primi asta din considerație pentru partidul 48-ist, tranșacția trece prin criză și rămâne în criză până ce ori guvernul austriac renunță la jumtimul dintre tranșacție și chestia băncii, ori partidul 48-ist nu tradează acest punct cardinal din programul său ce s'ar putea realiza îndată.

Organul kossuthist, se înțelege, pledează pentru banca națională maghiară.

Intr'un alt articol, de reportaj, numitul ziar înregistrează știrea că tranșacția seva încheiă, ea ar fi chiar gata, lăsându-se din complecsul tratatului chestia băncii.

Asigură în acelaș timp că este exclus să se renunțe la înființarea băncii naționale. Majoritatea dietei va pretinde asta imperios.

Adunări populare.

Pe Duminică după amezai s'a convocat adunare populară în frunțașă comună din Bihor Tulca.

Vor participa și frunțași din Oradea-Mare.

Din România.

Dela serbările navale din Galați. După botezul vaselor M. S. Regele, însoțit de M. Sa Regina, A. S. R. Principesa Maria și cu suitele Lor, s'au imbarcat pe monitorul »Lascar Catargi« și s'au dus la Brăila.

Înainte monitorului la o mare distanță, a mers vaporul »Principele Carol« condus de dl inginer Ștefănescu, directorul serviciului de navigație fluvială; apoi vasele marinei militare »Bistrița«, »Olutul«, »Siretul«, care au așteptat la Brăila sosirea vasului regal și au anunțat prin 21 tunuri apropierea vasului de port.

Monitorul »Lascar Catargi« a fost escortat de cele 8 vedete, puse sub comanda dlui comandor Eustațiu. Monitorul »Lascar Catargi« are pe bord următorul stat-major: Com. căp.-com. Chiropol, secund. căpitanul Cornei; ofițeri de bord: loc. Sühl Eug., loc. Bărbuneanu, subloc. Dinescu, mecanic șef căp. Grigoriu Iordachi; comandantul gărzii de onoare sub loc. Dinescu; pilot cl. I Panait Lungu, pilot cl. II Florea Radu.

Înainte de plecarea vasului regal din Brăila, vaporul »Principele Carol« și celelalte trei vase de război au plecat spre Cerna-Vodă spre a întâmpina acolo familia regală.

La ora 1, familia regală a dejunat pe bord, dejun la care au participat 34 de persoane.

Eri seară, Familia regală a luat masa pe bordul vaporului »Principele Carol«, unde a stat în timpul nopții.

A. S. R. Principesa Maria a stat pe vaporul »Domnița Florica«, al serv. hidraulic. Bastimentul »România« a exortat Familia Regală până la Cernavoda.

— **Venturile docurilor.** Incasările docurilor din Galați și Brăila, pe luna August, au fost de 140.888 lei, cu un minus de 17.095 lei față cu aceeași lună din anul trecut.

Dela 1 Aprilie până la 31 August 1907 s'au încasat: dela docurile din Galați 532.043 lei și dela cele din Brăila 466.612 lei.

Incasările totale au fost deci de 1.008.655 lei, cu un plus de 220.336 lei față cu acelaș interval din 1906.

Venturile C. F. R. Incasările căilor ferate pe luna August au fost de 5.080.963 lei, cu un minus de 7.811 lei față de aceeași lună din 1906.

Dela 1 Aprilie până la 31 August 1907 s'au încasat 215.116 lei, cu un plus de 5.773.388 lei față cu acelaș interval din anul trecut.

Ministrul de interne a trimis în examinarea consiliului tehnic superior proiectul pentru construcțiunea palatului de justiție din Iași.

Lucrările sunt în valoare de 1,800.000 lei.

Inmormântarea unei mari filantroape. Mercuri după amiază s'a făcut inmormântarea regretatei filantroape El. dr. Turnescu.

La orele 2 s'a oficiat slujba religioasă la locuința defunctei din calea Moșilor, de către P. S. Sa Arhiereul Nifon, încunjurat de un număr de cler. La trista ceremonie au asistat, pe lângă rude, și dnii Anghel Saligny, președintele Academiei; I. Kalinderu, administrator al domeniilor Coroanei; Emil Petrescu, prefect al poliției, etc. »Fundațiunea universitară« trimisese deasemenea un reprezentant.

După terminarea slujbei religioase, corul elevilor școlii »Protopopol Tudor« a intonat mai multe imnuri religioase, pe când sicriul era ridicat și pus pe dric, acoperit de număroase coroane, printre cari din partea Academiei române, din partea fundațiunii universitare »Caroi I.«, a școlii »Protopopol Tudor« etc.

Cortegiul funebru, urmat de asistenți și de elevii școlii »Protopopol Tudor«, s'a îndreptat apoi spre cimitirul Bellu.

Regretata Elena dr. Turnescu era una din marile filantroape ale țării. Pe lângă număroase acte de binefacere în favoarea celor nevoiași, defuncta a mai făcut însemnate donațiuni Academiei române, Fundațiunii universitare »Carol

ce?... Ca să nu vă pierdeți iluziile, cu cari vă place să ne impresorați »enigmatică« ființă!... Afli că sunt ironică? Absolut. Sunt și prea sinceră!... Virgil! Atâta stimă îmi dai și atâta... ei, nu, n'o spun! Nu vreau să păcătuiesc!... Dar Dumbrăvescule, ce dumneata vrei e — chiar crimă!...

El își acoperi ochii și rămase așa lung timp nemișcat. În urmă se resignă!

— »Crimă? Așa? Că te mistui în taină, nu e crimă? Crimă îndreptată contra legilor naturii, cari imperios ne-o dictează iubirea!... Nu cer dela d-ta ce natura mi-ar îngădui, — atâta foc, perseveranță, sinceritate ar fi putut înmoia și inima d tale; ei, dar eu mă mulțumesc cu puțin, vreau numai atât, iubirea mea să-ți poată delătura de pe fruntea-ți curată gândurile, gândurile!... Nu cer altă răsplată decât aceasta încredere în mine...

Aceasta o implor severei d-tale virtuți, care atât m'a subjugat! Ea e ce te deosebește de alte femei, ea e ce mă va face pe veci neclintit, stăruitor în admirație, tu sfântă virtute, după care lihnim noi bărbații trecuți peste toate peripețiile vieții, și cari căutăm un razim sufletului, nu corpului!

— »Virtute? Gândești? Ah, este o armă mult mai puternică ce o apără pe femeia, e — iubirea! Iubirea ce o datorezi singur unuia! Ori soțului, ori altuia, vorbă e că unuia! Consecvență până la — moarte, asta-i virtute! — Privirea Letiției rățăcea a van, par'că o putere nevăzută ar inspira-o:

— »Cum e lumea! Ce ușor judecă, de-o invinut pe femeia de păcatul »străineii« iubiri! Vezi,

eu nu sunt de acord! Par'că nu chiar acel simț nepermis și dureros fără seamăn, a face să devină și mai sensibilă de onoarea sa!... E vorbă aci de femeile virtuozose-martire, să li te închini! A lor e vina oare de nu de întâiași dată li-a adus în cale soartea pe acel, ce sufletul ar fi chemat să-l umple, dând rost astfel acestei vieți?... Legile naturii sunt atât de șoade! De n'o îngăduie reciprocitatea în simțiri la unire, de ce nu o deneagă tot atunci și posibilitatea vr'unui dor pribeag? De ce un dor neîmplinit sufletul să-ți frământă? La ce noțiunea iubirii prin prizma dorului să-ți se reflecteze în suflet? La ce, la ce?... D-ta ești stăpânit de simțeminte puternice... și eu, eu nu mă pot revanșa! Deși poate ai avea dreptul pe baza tăriei simțemintelor! Dar nu, nu pot! Nu mă lasă sufletul, nu mă lasă inima... căci iubesc, iubesc... și deși nu sunt fericită, nu-mi pot nimici iubirea!... A, e să răzi! Să iubești și să nu-ți se răsplătească infinitul amor! Ori gândești, un suflet ca al meu, puritan în puterea cuvântului, să mulțumește! Nu în veci! Nu de materialismul iubirii mă doare, nu, așa ceva e străin sufletului meu — nu; e — pentru sântenia simțemintelor ideale, calde, intime, pe cari gândurile vieții și a pretenziunilor ei, le sugrumă, — aruncându-ți în brațe un schelet al iubirii, ce face să te cutremuri de al așteptatei iubiri neîmplinit dor!...

Iată de ce gândurile, ale mele gânduri n'o fi nimeni să le ia!...

Ei... cursul vieții n'o să-l înșchimbe — o femeie!...

...Și acum — adio!

Dela adunarea generală a Asociațiunii.

Când a venit despărțământul beiușan cu propunerea cunoscută cetitorilor acestui ziar, s'a făcut puțină mișcare în sală, însă cu atât mai mare în spiritele celor prezenți. De-oparte indignarea, pe care — din norocire? — așa de bine o știe stăpâni temperamentul nostru lăsător, de altă parte, temerea nu cumva să se adune nori de grea furlună asupra Astei, prin o discuție cu tășuri politice.

Pentru a fi înțeleasă de toți chestia — care, după cuvintele nimerite a înflăcărătului și totuși precautului deputat dr. St. C. Pop, nu este numai a despărțământului beiușan, ci o chestie de interes general, și de interes vital! — facem cunoscut aci decisiul prin care administrația oprește constituirea corului.

Întâiașdată, contestă orbiș îndreptățirea despărțământelor, de a constitui mici societăți culturale, nesocotind astfel dispoziția clară a paragrafilor, pare-mi-se 3 și 5, din statute generale. A doua motivare este, că *reuniunea de muzică și cântări nu este societate culturală!* Pupăză pe colac, apoi, poliția din loc, a disolvat orice constituire ocazională în cor, și a croit aspre pedepse, sub pretext, că asta, corul ocazional, ar fi tot una cu reuniunea oprită!

Cele mai hazlii, însă cele mai volnice apucături!

Cu drept cuvânt se putea deci aștepta la o discuție mai aprinsă. Nu mai eră vorba de o afacere internă a unui despărțământ. Avem de făcut cu un grav amestec în un drept garantat încă

la administrației Casei Școalelor și altor așezăminte de cultură.

Moartea marinimoasei defuncte a lăsat unanime regrete.

M. Sa Regele a primit din partea sultanului o scrisoare prin care-i mulțumește pentru colanul și marea cruce a ordinului Carol I în briliante ce regele i-a oferit.

D. Hussein Kiazim Bey, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Turciei, a avut onoarea a remite regelui scrisoarea de mulțumită.

Manevrele regale. Trupele au plecat din Cernavoda Marți la orele 9 și 30 dimineața pe linia de manevre Cernavoda-Constanța.

Regimentul 22 cu avangarda a plecat la ora 7. restul trupelor la ora 8 și jum. La ora 9 înălții oaspeți vor vizita orașul și biserica, unde se va oficia serviciul divin.

La ora zece vor părăsi orașul cu trenul regal ce așteaptă pe linia portului. Regele fiind bandajat la mâna dreaptă, s'a cercetat cauza; regele a suferit un mic accident la Galați la botezarea monitoarelor; suveranul a atins cu mâna firele electrice, cari puneau în mișcare aparatul pentru spart sticla de șampanie, firele nefiind izolate suveranul a suferit o ușoară arsură.

Timpul e frumos; ținuta și starea trupelor e excelentă.

În misiunea specială trimisă de Sultan să asiste la manevrele noastre e și căpitanul Munir-Bey, fiul ministrului otoman la Paris.

Munir-Bey are însărcinarea de la Sultan de a-i mulțumi regelui în numele său, pentru ordinul »Carol«, ce i a fost transmis prin dl general Averescu.

Regele a dat o deosebită atențiune tinărului ofițer turc, cu ocazia recepției de la Castelul Peleş.

Un trist epilog.

Poate că cel mai trist epilog al nenorocitelor răscoale din România s'a petrecut alaltăieri, la Giurgiu, unde s'a pertractat procesul celor cari au omorât pe locotenentul Nițulescu.

Iată un raport despre acest trist proces:

Se procedează la formarea comisiunii de jurați.

Au fost aleși următorii domni jurați după ce s'au făcut recuzările legale: Nicu Bădulescu, Leonida Dabonte, Ioan Bădoiu Popescu, Dim. Marinescu, Vasile Ghena, Ilie Dobobanțu, Const.

»de pe vremurile bune absolutiste«. Erau atacate statutele, o lovitură îndreptată în contra Astei — eră chip să nu sară apărătorii din toate părțile?

Totuși, la destui, eră mai mare temerea ca prin o apărare energică să nu stârnească și mai tare puterea dușmană!

Momentul acesta e vrednic a fi analizat.

Cu cea mai exagerată, aproape naivă, bună credință, unii erau de părerea că prin lăsarea de pradă a unui despărțământ, se va putea mântui restul, prin imputarea unui membru rămâne teafăr cealaltă parte a corpului. Ori, cum au pus ei chestia: nu putem periclită întreg așezământul pentru un despărțământ.

E o miopie la mijloc.

Intenția doar e lămurită. Regimele anterioare nu ne erau prietinoase nici ele. Din un bun simț de conservare însă, ele nu mergeau până în a ne ataca în cele mai elementare drepturi private, cari în țările constituționale nici nu sunt regulate prin lege. Hotărî, de drepturi avute și exercitate se atingeau cu oarecare sfială. Pedeci au pus și ei în calea dezvoltării noastre culturale, însă porunca cea mai aspră eră: nu faceți politică în cadre culturale!

Actualul regim însă trece orice margini cu îndrăzneala, și cu călcarea spiritului de libertate. Acesta nu se mulțumește de păzirea viguroasă a poruncei: nu amestecă politica în cultură. Acesta folosește porunca citată de pretext pentru a ne putea lovi cultura în însăși ființa ei!

Și nu numai atât. Cu dispoziții ridicole, dar revoltător de sofistice, ca și cea care tăgăduiește

Locusteanu, Petre Marinescu, Dim. Georgescu, Pascali Lazăr, Radu Stroescu și Ștefan Mirea.

Dl grefier Victor Nedelcu citește apoi actul de acuzare prin care locuitorii Anghel Frăncu, Teodor Nicolae, Neacșu Ciobanu, Liaman Dogăreanu, Florea Diaconescu, Ivan Ignat, Petre Durai, Petre Urțu, Ioan Ceapcău, Radu Ghizdăreanu, Gh. Paraschivescu, Petrache Neacșu, Ion Ghizdăreanu, Marin Sărăcilă, Polihron Borici, Stan Streche, Ioan Dogaru, Ilie Voitiș, sunt acuzați că în ziua de 12 Martie au atentat la liniștea statului, devastând, jefuind, punând foc la conacele moșiei dlor Lahovary și Theoharide din com. Stănești, au comis un omor asupra locotenentului Nițulescu și au rănit grav pe căpitanul Mareș. Aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 81 și art. 63 din codul penal.

Cei dintâi cărora li-s'a luat interogatorul au fost Anghel Frăncu și Tudor Nicolau. Acesta din urmă spune că a fost pus de țărani să le facă o jaibă, prin care cereau să li-se dea casa rurală, votul universal și altele.

— Ai fost și d-ta la răscoală?

— Nu, în acea zi eram la Giurgiu.

Neacșu Ciobanu spune că el nu a lovit pe Nițulescu și că dacă a declarat la început altfel, aceasta a făcut-o de frica bătăii.

Florea Diaconescu spune că a găsit șnurul cu revolverul lui Nițulescu și că nu l-a deprins de pe acesta.

Se mai ia apoi interogatorul lui Ion Const. Ignat, Petre Urțu, P. Grossu, Ghizdăreanu, Borici, Streche, Voitiș și Dogaru.

Se suspendă ședința pentru câteva minute și la redeschidere se ascultă martorii acuzării.

La ora 8 ședința e suspendată pentru a se redeschide mai târziu, când a luat cuvântul apărarea.

Desbaterile s'au sfârșit la ora 1 din noapte.

La ora 3 25 noaptea jurații ies din camera de deliberare.

Primul jurat e dl C. Locusteanu.

Curtea pe baza verdictului, condamnă pe Neacșu Ciobanu, Liaman Dogăreanu, Florea Diaconescu, Ionigă C. Ignat, Petre Durai și Petre F. Urțu, asasinii locot. Nițulescu la muncă silnică pe toată viața.

Pe P. Paraschiv Grosu la 2 ani și 10 luni, fiind minor și acordându-i-se circumstanțe ușurătoare; pe Ion Voicu Cialcan la 10 ani, fiind minor, pe Petrache R. Neacșu și Ene Dinu la 8 ani reclusiune.

Achită pe Anghel Frăncu, Tudor Nicolau, Ivan Ghizdăreanu, Marin Sărăcilă, Polihronie Borici, Stan Streche, Ioan Dogaru și Ilie Voitiș.

caracterul cultural al muzicii, cu astfel de apucături ce tradează cât de colo pe agentul provocător, viclean, încearcă să ne momească în abis. *Dinaains ne silește ca să facem politică — pretext pândit pentru ingerință.*

Nu știm cine a cugetat așa, și cine a cugetat altfel. În adânc, în ascuns însă aceste motive stăpânesc. Să le ia bine seama oricine.

Apoi să ne cugetăm bine, ce-i de făcut.

Din cele câteva cuvântări bine încheiate însă prea repezi, ce s'au spus la a doua ședință, încă nu ne putem orienta asupra spiritului general. Am însă motive serioase a bănuși că »iobăgia spirituală« cum a zis Barițiu, încă tot are împărțire puternică între noi. Adunarea nu a stăruit asupra chestiei, a lăsat-o în grija comitetului.

În orice caz, răspunsul trebuie dat cu puterea impunătoare, după o exprimare energică în plen, a adunării generale, iar cu un simplu act oficios redat în tăcere, și nu prea luat în seamă, a comitetului central. Apoi mai trebuie și lămurită chestia.

Despărțământul beiușan a făcut o greșală, pe care trebuie s'o fixăm pentru evitarea ei mai ușoară în viitor:

Propuneri așa de însemnate ca aceasta, să nu se trimită numai comitetului central, făcându-se cunoscute numai în ziua adunării. Ar fi bine să fie ele publicate în presă, binișor înainte, și să se dea informații precise. Desigur, asta ar atrage pe mai mulți la adunare, ar veni pregătiți cei ce au cuvânt, și chestia s'ar putea rezolvi mai clar și mai repede.

La adunarea din anul viitor, neapărat va veni

După cetirea verdictului s'au petrecut scene într'adevăr stășietoare. Pe stradă, în fața curții cu juri se aflau sute de țărani, țărance și copii, cari când au aflat despre verdictul juraților, au izbucnit în țipete sfășietoare. Lucrul acesta se petrecea la orele 4 dinspre ziuă. Pe str. Al. Lahovary era o mulțime imensă; a trebuit ca poliția să împrăștie publicul.

Condamnații au fost duși între baionete până la temniță însoțiți pe de lături de femei, cari și-au rupea inima.

Din străinătate.

Nota Austro-Ungariei și Rusiei în chestia macedoneană. Iată textul instrucțiunii adresată reprezentanților Austro-Ungariei și Rusiei la Atena, Belgrad și Sofia:

»Lupta sângeroasă dintre naționalitățile creștine, al cărei teatru este Macedonia în cursul acestor ani din urmă, a trebuit necesarmente să atragă atențiunea serioasă a celor două puteri angajate în opera reformelor.

De un timp oarecare bande creștine, îndreptate întâiu în contra guvernului otoman, și-au schimbat direcțiunea și au lovit cu acțiunea lor teroristă chiar pe înșiși creștinii în scop de a-i forța să-și părăsească naționalitatea și religiunea pe care o profesau pentru a îmbrățișa religiunile a căror cauză o luaseră bandele în mâinile lor. Număroase simptome și mai ales manifestațiunile lămurite revoluționare și presa balcanică par a proba că această mișcare criminală este cel puțin în parte cauzată prin interpretarea greșită însă din nenorocire foarte răspândită a articolului III din programul dela Muersztieg: »De îndatăce o liniștire a țării se va constata, se va cere guvernului otoman o modificare în delimitarea teritoriului de unități administrative în scopul grupării mai regulate a diferitelor naționalități«.

Comitetele revoluționare, depărtând din activitatea lor lupta în contra guvernului otoman și substituindu-i rivalitatea națională, lucrau neapărat astfel pentru a lărgi sfera teritorială a naționalității lor în speranța că această extindere deși facilă e datorită mai mult forței decât liberului arbitru al locuitorilor, ar putea să servească de bază delimitării teritoriale provăzută de artic. III, și de a obține astfel sancțiunea puterilor înțelese, fără a voi să discute buna sau reaua credință a acestei interpretări.

Cabinetele din Viena și Petersburg țin să stabilească odată pentru totdeauna ceea ce urmează:

iarăș pe tapet chestia asta. Să așteptăm însă până atunci? Ce se va întâmpla până atunci?

N'am dreptul să critic bunătatea sau răutatea măsurilor luate; îndrăzneală însă am a spune o părere:

În purtarea noastră de până acum noi am urmat tactica pisicii desmierdate față de câne. Am răbdat, și ne făceam că nu ne doare. Am crezut ca și pisica: i-se va urî, ori i-se va face milă hainului. Și nu ne-am adus aminte că și noi avem ghiară.

Pisica crede riscată luarea luptei, fiindcă istețimea ei tot va fi biruită de forța brută a cânelui. Noi n'avem măcar istețimea, mlădierea pisicii. Nouă ni se deschide altă alternativă.

Ori isbutim să desfășurăm o forță în fața căreia agresorul să se ia de seamă și să bată în retragere, ori suntem hotărâți a primi ciocnirea cu disperare pregătiți a perde tot, sau a păstră tot. E chestie de fire: cu iluzii, cu nădejdi ori cu realitate?

Deocamdată, paremi se suntem în minoritate noi cei din urmă, față de cei ce sperează mântuirea din batonul răsufiat.

Sever Dan.

H A Z.

— Sunt doctori specialiști pentru orice boală?

— Afară de una singură, care e exclusiv de specialitatea babelor.

— Care?

— Sărăcia!

1. Modificarea în delimitarea teritorială a unităților naționale nu pot fi consiliate Sublimei Porți, după textul chiar al aceluiaș punct din programul dela Muerszteg decât după constatarea potolirei țării.

Puterile înțelese sunt cu desevărsire de acord a recunoaște că constatarea unei liniștiri a țării presupune disparițiunea desevărsită a bandelor nu numai pentru câteva luni, ci pentru un timp destul de considerabil, astfel încât delimitarea în chestiune nu va putea fi inaugurată decât după pacificarea durabilă a țării.

Articolul III a fost greșit interpretat, în sensul că Puterile înțeleseseră a avea intențiunea de a proceda, pentru a zice astfel, la diviziunea țării în sfere naționale. Mai cu seamă aceasta este ideea care pare că a inspirat agitațiunea bandelor cari au de scop de a lărgi, pe cât posibil, viitoarea sferă a naționalității lor în detrimentul raselor rivale.

În fața acestei stări de lucruri, Puterile înțelese cred că trebuie să declare că nu au avut nici odată intențiunea de a consilia pe Sublima Poartă ca să creeze sfere naționale în Macedonia, și că dispozițiunile articolului III din programul dela Muerszteg, nu vizau decât schimbări relative puțin importante, în scopul de a ușura activitatea autorităților locale.

3. Delimitarea pe care puterile înțelese o au în vedere, ori care ar fi caracterul și întinderea ei eventuală, nu va putea în nici un caz să fie socoteală de așa zisele schimbări naționale pe care le-ar fi provocat acțiunea bandelor, nici de profiturile sau de pierderile cari ar fi urmat pentru una ori alta din rasele rivale nu vor putea servi de bază a delimitării în chestiune. Această delimitare va fi întemeiată, din contra, pe principiul statului quo ante și pe constatările serioase și independente făcute la fața locului.

Cele două Puteri, înțelese, întreprinzând greaua sarcină a reformelor în Macedonia, au declarat adesea că nu ar admite nici un amestec al elementelor locale în opera reformatoare având de scop de a-i da o direcțiune contrară vederilor celor două guverne cari lucrează de acord cu celelalte Puteri. Ori ce activitate a bandelor în cele trei vilaețe nu ar putea decât să agraveze situațiunea, împingând pe Sublima Poartă la recrudescența represiunilor, pe deplin justificată, și nu ar face decât să întârzieze realizarea reformelor așa de trebuincioase pentru bună starea și interesele chiar ale populațiunilor creștine în Macedonia.

Incetarea ostilităților dintre aceste populațiuni se impune.

Cele două puteri, dând o mare importanță explicațiunilor și declarațiunilor de mai sus, au ținut să facă să parvie guvernelor statelor balcanice. Dănsese speră că aceste guverne se vor inspira dela indicațiunile și consiliile ce li se dau în propriul lor interes și că se vor silii a pune capăt ori cărui sprijin pe care l-ar putea găsi bandele macedonene, din partea conaționalilor lor.

Vă invit dar a vă înțelege cu colegul d-v. și al Rusiei, pentru a vă explica în sensul indicat cu ministrul afacerilor străine, rugându-l ca să dea acestor explicațiuni o publicitate cât de largă posibil și de a contribui prin aceasta la potolirea populațiunilor rivale.

Impăratul Wilhelm în Anglia. La 13 Noembrie, împăratul Germaniei, Wilhelm al II, și împărăteasa vor sosi în capitala Angliei.

Cu această ocazie se vor oferi la City un banchet în onoarea perechei imperiale germane.

Până acuma au fost invitați la acel banchet 900 de persoane.

Printre ceie vor lua parte la banchet, se numără prințul și prințesa Conaugh, primul ministru Campbell-Bannermann împreună cu toți membrii cabinetului, precum și toți fruntașii celorlalte partide politice din Anglia.

Se crede, că și cancelarul imperial, prințul de Buelow va lua deasemenea parte la banchetul din City.

Revista ziarelor.

»Népszava« scrie despre *clasele conducătoare* din țară, clase cari și acum guvernează ca la 1840, când marele bărbat de stat Eötvös József se plângea că pentru 19 din 20 părți a locuitorilor acestei țări nu există constituțiune.

Reproduce din ziarul lui Széchenyi pasagiile următoare: »Am vorbit împotriva ordinelor. Singura mea plăcere e să vorbesc contra acestor oameni murdari. Li urăsc cu patimă... Ce bandă proastă, incultă... Care-s lucrurile ridicole în Ungaria? Una dintre ele e că nobilii să reprezinte pe țărani. *Lupul, care ia sub protecție pe miel!*«...

Acelaș regim ne guvernează și acum, feudalii, scrie »Népszava«.

Reforma democrată trebuie să se facă însă. Dacă nu vor de bună voie, vor face-o de silă. Nici englezii n'au tratat cu mânuși pe aristocrații englezi și pe guvernul reacționar, ci zău, au spart ferestrele miniștrilor, au dat jos de pe cal pe Wellington, eroul care a învins pe Napoleon, și i-au tras o sfântă de bătaie pentru că susținea pe reacționari.

»Népszava« urmează dând pilde din istorie pentru a dovedi întreaga ticăloșie și infamie a regimelor feudale.

»Budapesti Hirlap« scrie un articol despre *scumpirea traiului*. Ciudat: nu spune că guvernul național va face să înceteze această situație. Incolo a făgăduit toate în numele guvernului național, marele guvern național!

SOCIALE.

Artiștii la orașe și la sate.

Nouă românilor, ne-a ieșit și porecla că ne naștem »poeti și artiști«. Dar tocmai faptul, că fiecare voim să ne arătăm în fața publicului ca »artiști-deletanți« pentru marea vanitate de a ne vedea »tipăriți numele în foaie«, adesea ne face să fim invidioși și să nu alergăm când vin adevărații artiști (de profesie) care la noi mai cu seamă au menirea de a fi Apostolii purificatori și conservatori ai limbei. — Am zis »nu de profesie«, căci aceasta însemnează să trăiești din artă, după cum fiecare medic, avocat, preot, meșteșugar etc. trăiește din ce a învățat; aceștia își fac servicii în schimbul profitului momentan, din care mai mult sau mai puțin își fac avere, unii chiar în scurt timp, în vreme ce »artistul de profesie« după o viață de studii și o avere cheltuită pentru vizitarea artelor străine, se întoarce între ai săi, pentru a face nu numai cultura publicului mare, dar a inteligenței cu deosebire, căci teatrul este școala oamenilor maturi, și la urma urmei cu ce să alege? Cu aceea: trebuie să-l îngroape cu talerul și să-i dea groapa gratis primăria.

Când se dă o reprezentațiune cu diletanții, atunci publicul aleargă cu mic cu mare, ca să vadă pe d-na, d-ra, sau tinărul n. y. x. cum vor să facă pe actorii și plătesc îndoit și întreit, și când te gândești că la urma urmei cu ce s'au ates: că au văzut pe d-na x. cum se uitase pe scenă și numai voia să iasă, pe d-ra x. care se roșise de emoțiune și nu putea să mai vorbească, iar pe tinărul Z cum se bălăia și se uită mereu la suflour, (lucrurile acestea le-am auzit personal), iar ca învățătură n'a putut să prindă nimic, căci n'a avut ce.

Incassare s'a făcut însă mare!...

Când însă vin adevărații artiști dela care întregul public își poate face educațiunea pentru viața socială, dela care poate auzi cum trebuie să vorbești românește, atunci persoanele care vin le poți număra pe degete, iar cei cari au venit fac reproșuri celor cari n'au venit (între pauze) spunând că: »rău domnule, trebuie să sprijinim arta«, în loc să zică: trebuie să venim să ne adăpăm la focolarul culturii (ori unde ar fi momentan căci nu clădirea face instrucțiunea; căci, dacă artiștii înșiși simt necesitatea de a vedea și asculta pe alți artiști străini, pentru studiere diferitelor per-

sonagii cu atât mai mult public laic, care nici nu știe vorbi bine românește și citi.

Două lucruri sunt care întrețin limba unui popor: Teatrul și ziarele. În Ungaria, există o trupă ambulantă, bună, de artiști sârbi, cu reședința în Neoplanta. Ei bine, deși sunt cu mult mai puțini decât români, totuși această trupă pe lângă că e subvenționată de comitetul cultural sârb, când sosește într'un oraș cum d. ex. Becicherecul-mare, Chichinca-mare, Obecse, Szt.-Tomas, Vucovar, Mitrovița etc. nu rămâne absolut nimeni dintre sârbi care să nu ia parte la reprezentațiunile teatrale și trupa dă câte 15—30 reprezentațiuni într'un oraș, una după alta, iar când spelele sunt prea mari, contribuie publicul.

Ca să vedeți cum publicul sârbesc își iubește ce e al lui, ori cât de slab ar fi, să vă spun următorul cas: Aveam în vara aceasta concert în cursalon din »Lipik« și pentru că tot în aceeaș seară era și un actor (transformator) sârb vis-à-vis de parc »în grădina sârbească Abazzia« tot publicul sârb s'a dus acolo, iar la mine, au venit o parte din români, unguri, nemți etc. Denecez nici eu n'am mai cântat aria sârbească pe care o studiasem pentru ei.

Nu mai vorbesc că trupele maghiare, chiar cele mai slabe, își primesc subvențiunile lor dela stat, sau dela comuna în care merg, și unde înainte de sosirea trupei au deja asigurată abonament seral 80—200 floreni. Într'un centru românesc ca Blajul o trupă maghiară a putut rezista 30 reprezentațiuni serale pline, iar eu abia am făcut un concert de 33 fiorini bruto, iar al 2-lea an, am intrat în orașel și a 2-a zi am plecat căci mi-au spus că e imposibil de făcut concert cu toate că era cam prin Noembrie.

Cu durere am văzut că în toate centrele mari românești unde sunt reuniuni de muzică și diletanți de teatru, și se pun toți în contra ca să nu poți reuși să aduni publicul românesc pe care-l rezărva pentru dânșii.

Nu sunt contra diletanților, dar aceste persoane care ne iau pâinea noastră, trebuie să se simtă obligate, să alerge dela om la om pentru a-i abonă, astfel ca la sosirea artiștilor să nu-și aleagă *câștiga din pagubă*, căci e ușor să te schimonosești pe scenă, stând într'un loc și având toate la îndemână pentru trai, și e foarte amar să îți faci alcoov de dantele din banca tare a vagonului, să îmbuci în fuga trenului însetoșat de un pahar cu apă pentru apostolatul artei. În vremuri apostoli lui Christos primiau toate din toate părțile, astăzi, restaurantele, hotelurile, drumurile de fier, trăsurile etc. nu te lasă fără să le plătești și încă să le mai dai. *N. Corfescu.*

NOUȚĂȚI.

ARAD, 4 Octomvrie. n. 1907.

— Ziua Majestății Sale Impăratului și Rege Francisc Iosif s'a serbat azi în catedrala din Arad cu pompa cuvenită, fiind de față P. S. Sa episcopul I. I. Papp, protosincelul R. R. Ciorogariu, cu întreg corpul profesoral și elevii institului pedagogic-teologic.

A servit protopopul V. Beleş, asistat de diaconul dr. T. Botiș.

— Starea sanitară a regelui. Se vestește din Viena că starea sanitară a împăratului nu inspiră nici o grije. Are guturai și e răgușit, așa că nu-și va face plimbările în trăsura până când nu se va vindeca deplin; de altcum a făcut o plimbare mai lungă în parcul din Schönbrun.

— Conferință cu skiopticonul. Unul dintre harnicii profesori ai gimnaziului dela Brad, dl dr. I. Radu, a ținut azi, nainte de amiază, conferință cu skiopticonul în sala seminarului din Arad. În același timp a dat instrucțiuni și despre chipul cum se manevrează cu acest aparat, atât de instructiv pentru popor.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

E de lăudat și Asociațiunea care a pus la dispoziție acest aparat, și zelosul profesor, cu drag primit, pretutindeni printre români.

— **»Slavisch-rumänische Korespondenz«** din Viena dă o amănunțită relațiune despre prigonirile la cari este expus redactorul nostru Sever Bocu.

— **Himen.** Dra Aurelia Lucreția Tătar cu dl Ioan Tătar, absolvent de teologie își vor serba curunia religioasă în 13 Octomvrie în biserica ort. rom. din Sudriaș-Jupani. Felicitările noastre.

— **Un copil sălbatec în asilul de copii din Arad.** Cu câteva săptămâni înainte de asta au prins în Desna din comitatul Arad un copil de 10—12 ani, care atrăsese atențiunea oamenilor prin aceea, că rupea cu râvnă frunzele salcânilor și le mânca cu poftă. Atunci se descoperi că băiatul nu știe să vorbească, deși nu e mut, căci repetă tot ce i-se spune în articulațiuni corecte. Au încercat să-i vorbească în diferite limbi; dar copilul nu le răspunde ci repeta numai prost întrebările. Dacă-l priveau fix, își ascundea capul cu frică între umeri, în alte privințe se poartă de tot animalicește. Se târ pe mâni și pe picioare, fugea speriat și dacă auzea tonuri mai tari căuta să se ascundă. Nu s'a putut încă afla al cui e copilul. Intr'un moment neobservat micul sălbatec a fugit în zilele trecute și l-au prins în Ciacova. L-au prins și l-au dus la casa comunală, rămânând un moment singur, sări peste gard și o luă la fugă. Așa l-au putut ajunge. L-au instalat apoi în asilul de copii din Arad unde i-s'a dat odae separată, ca să nu le facă ceva celorlalți copii. Ziua întreagă stă ciuciuca într'un colț al odăi și imită ciripitul paserilor. Dacă intră cineva în odae tace imediat. Când observă că se deschide ușa voește să fugă.

Deocamdată îl ține sub observație, dar îl vor transporta nu peste mult într'un ospiciu din capitală, pentru ca să se constate dacă copilul e idiot sau s'a sălbătăcit numai din cauza împrejurărilor de trai.

— **Al 8-lea proces al »Luptei«.** Sub acest titlu »Lupta« scrie: Redactorul nostru responsabil a fost chemat pe ziua de azi la procuratură pentru a fi interogat în al 8-lea proces ce s'a pornit împotriva ziarului nostru. Procuratura a descoperit »agitație« în articolul »Plecarea Majestății Sale«, publicat în nr. 119 al ziarului nostru.

... Și Björnson n'are dreptate! Firește că n'are. În Ungaria naționalitățile se bucură de toate libertățile!

— **Ingineri distinși.** Triangularea și măsurarea orașului Arad a fost incredințată inginerilor Fráter și Dömötör, cari își au biourul în strada Salacz și de astăprimavară lucrând, au ajuns să termine. Comisia de control, în frunte cu dl consilier orașenesc Löcs Rezső și compusă din inginerul Virágh, Paul Rozvan și Emil Tabacovics, a examinat lucrurile și găsindu-le făcute cu multă precisiune, și-a manifestat deplina satisfacție.

— **Câtă avere are Rotschild?** În scopul repartisării dării, Rotschild dela Viena a fasonat, că averea sa e de 11 miliarde și 117 milioane de coroane. Colosala avere îi aduce la an interese, socotite cu patru la sută: 444.280.000 coroane! Oare ce face cu ele?...

— **Prânzurile date de delegații conferinței dela Haga:**

În total prânzurile diplomatice internaționale date de delegații dela conferința de pace se ridică deja la suma de 66. În suma aceasta totală Statele-Unite figurează cu 13 prânzuri, Germania cu 9, Franța și Brazilia cu câte 8, Austria cu 7, republica Argentina cu 5, China cu 3, Rusia, Chili, Peru, Columbia și Turcia cu câte două prânzuri, Suedia, Olanda și Cuba cu câte un prânz.

Fiecare din aceste prânzuri a costat în termin mediu 20 până la 30 franci de tacâm. Menu-ul cel mai bogat — 40 de franci de cuvertă, fără vin — a fost combinat de către delegatul brazilian. Cum se vede, delegații păcii nu prea sunt de plâns și e bine că e așa, fiindcă foamea e un rău sfătuitor.

— **Un tată nebun,** anume Viteli, din Capri, a fost dat judecății de cele două fiice ale sale în

împrejurări nu tocmai banale. Fetele, în vârstă de 17 și de 20 ani, atrăgeau împrejurul lor o mulțime de admiratori, seduși de marea lor frumusețe.

Viteli, furios de aceasta, aduse un frizer și-l puse să radă capul celor două fete, cari aveau un păr splendid: iar cele două victime se judecă acum cu tatăl lor.

— **Un milion pentru un turneu.** Se spune că un impresariu italian a oferit lui Toselli un milion de franci pentru un turneu artistic. O ofertă identică i-a fost făcută de un impresariu american. Amândouă ofertele pun condiția ca soția lui (contesa Montignoso), să fie prezentă la concertele.

— **Lecții de seara pentru lucrători la universitatea din Birmingham.** Lecțiile din iarna trecută la universitatea din Birmingham, ținute pentru lucrători, au avut atâția ascultători, încât s'a hotărât a da și în această iarnă alt șir, prin îngrijirea facultății de științe.

Directorul (Sir Oliver Lodge) și alți trei profesori au publicat programul.

Sir Oliver Lodge va vorbi despre »Pionerii științei sau istoria astronomiei« și anume: 1. Copernicus și revoluția în ideile astronomice; 2. Tycho și începutul astronomiei instrumentale; 3. Kepler și mișcarea planetelor; 4. Galileu, telescopul și întemeierea mecanicii; 5. Newton și astronomia matematică.

Profesorul J. H. Pointing va vorbi despre »Pământul« și anume: 1. Formarea și mărirea pământului; 2. Cum s'a cântărit pământul; 3. Pământul e un ciosornic, rotirea lui; 4. Atmosfera vânturile și norii; 5. Cum se încălzește pământul.

Profesorul C. Lapworth va vorbi despre »Coaja pământului« și anume: 1. Vulcanii și cutremurele de pământ; 2. Lucrarea ploaiei și râurilor; 3. Arhivele geologice; 4. Cărbunii și terenurile carbonifere.

Profesorul T. Turner va vorbi despre »Aramă și aliajele aramei«: 1. Istoria aramei, bronz și alamă; 2. Producerea și însușirile metalelor ce se aliază cu arama; 3. Intocmirea unei topitorii; 4. Natura aliajelor; 5. Aliajele aramei cu alte metale.

— **Nu-și va pierde timpul înzădar cine va ceti schițele colaboratorului nostru Sandu Arginteanu:** »Un dor neîmplinit«. Un volum elegant de 80 pagini, de un cuprins atrăgător și instruator, scris într'o foarte bună limbă românească e aproape gratuit, trimițându-se liber de porto în schimbul alor 75 fileri, anticipații administrației »Tribunei« în mărci postale.

— **Calendarul învățătorului pe 1907—908,** întocmit de dl Emanoil M. Comanescu învățător în Mihalț, este cea dintâi publicație de felul acesta în limba română. Calendarul are forma unui notes, cu scoarțele tari, cuprinzând: Genealogia casei domnitoare, guvernul (aici s'a strecurat o greșeală: ministru croat e *Iosipovich*, Rakodczay e banul Croației și Slavoniei), scala de timbre, notițe pentru poștă, șematismul metropoliei gr.-or. și gr.-cat., ministrul instrucțiunii publice, calendar și foarte multe rubrici trebuincioase pentru învățători, între cari împărțirea orelor, rubrici pentru clasificățiuni etc. etc. Notesul are exterior foarte simpatic. Sperăm, că învățătorii noștri se vor grăbi a-l comanda. Costă 1 cor. și se poate comanda la librăria Francisc Schäser, în Alba-Iulia (Gyulafehérvár).

— **Părechia imperială germană în Anglia.** Se vestește din Londra: Pentru banchetul ce se va da în City cu ocazia vizitei părechiei imperiale germane s'au trimis 900 de invitații. Între invitați va fi și părechia princiară de Wels, prințul de Conna-Ughti cu soția, ministrul președinte Campbell-Bannermann Henric, toți membri cabinetului și toți conducătorii partidelor. Se crede că va fi la banchet și prințul Bülow cancelarul imperiului german. Părechia imperială germană va locui în castelul Windsor în camerele, cari sunt împodobite cu tablourile lui Rubens și Van Dyk.

— **Darul țarului pentru prințul Arzen.** Din Belgrad se vestește că, țarul Nicolae a trimis printr'un curier special o sabie de valoare prințului Arzen, care a luat parte la războiul ruso-japonez. Pe lătura sabiei e inscripția: »Pentru curaj«!

— **Vapor înămolit.** Un vapor francez cu numele de »Leon al XIII-lea« s'a înșepenit pe o bancă de năsip în apropiere de Steafild.

Pentru a se salva, pasagerii de pe vas s'au agățat de catarge, căci vaporul a fost cu totul avariat.

Situația în care se află pasagerii e foarte periculoasă, căci din pricina furtunei nu s'au putut trimite până acum ajutoare.

— **Doamna Toselli.** Se vestește din Drezda că deocamdată curtea saxonă nu va face nici un pas pentru predarea princesei Monika, ci o vor lăsa la mamăsa, deoarece sunt amândouă bine îngrijite de cei dinprejurul lor. Doamna Toselli a declarat că nu are nevoie de apanagi, deoarece are bijuterii în valoare de un milion de mărci. Din Berlin s'a scris că Toselli a primit ofertul impresarului german ca să facă cu el un turneu artistic în Europa și America. D-na Toselli își va însoți bărbatul în acest turneu. — Din Florența se scrie: că Fiesole a devenit un adevărat loc de pelerinagi. Mai mult ca o sută de turiști germani au făcut manifestații sgomotoase în fața vilei d-nei Toselli, aclamând pe tinăra păreche. D-na Toselli a ieșit pe balcon și închinându-se în dreapta și în stânga aruncă în public cartoline cu portretul ei.

— **Față frumoasă** nu putem avea decât numai prin folosința continuă Crema viorea (Ibolyka) apa de spălat viorea, săpun viorea și pudra viorea a lui Balla. Mai mult între anunțurile din ziarul acesta.

— **Fața fragedă și mâna albă** este de cea mai mare importanță pentru frumusețea femeilor. Astăzi fiecare damă folosește numai cremă Marta și săpun Marta, fiindcă numai aceste s'au adevărit ca adevărat bune în contra pișturilor, petelor de ficat, coșuri, miteseri, roșeața mânilor. Dă feții și mânilor frăgezime și culoare albă ca zăpada prețul unui borcan cremă Marta costă 1 cor. o bucată săpun 70 fil. Se poate comanda la singurul preparator: Tórnay Imre și Wachsmann Jenő, droguerie și parfumerie în Szabadka.

— **Săpun de viorea de Parma.** Sub această numire de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de violele? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem așteptă, ca publicul mare se nu întrebuințeze acest săpun, numai ca să-i tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă, Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drogheria lui Vojtek și Weisz, Lugoj în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

Răspuns la o întimpinare.

La corespondența mea publicată în nrul 172 din 10 August. n. sub titlul »Un preot român jidovit« răspunde preotul D. Goia din Sohodol în nr. 196 din 18 Sept. n.

Să comparăm numai puțin ce am scris eu și ce răspunde dl D. Goia.

1. Eu am scris că preotul D. Goia din Sohodol de sf. sărbători a învierii Dni a pregătit credincioșilor săi o surprindere urâtă, aducând și vârând în inima Sohodolului un jidan, pe Feigenbaum. Dl D. Goia răspunde că pe Feigenbaum nu l-a adus el în Sohodol... i-a dat numai casa în arândă.

Dar dl Goia vrea să împărțească uritul său păcat cu negustorul din Sohodol Ioan Stan, afirmând, că acesta a fost lui Feigenbaum consoț la finanțe.

Adevărul este, că Ioan Stan nici singur, nici în tovarășia lui Feigenbaum n'a ținut în arândă accisa niciodată. A fost un caz, când din incredințarea oficiului comunal taxele de accisă într'o parte a comunei le-a adunat nu Ioan Stan, ci Nicolau Stan, care le adună și azi, iar într'altă parte Feigenbaum, care de pe atunci era pripășit într'un colț de comună în partea Cămpenilor, dar nu în inima Sohodolului. (Că Feigenbaum e azi în inima comunei, meritul întreg îi revine preotului Goia). Faptul, că pe Ioan Stan, preotul îl pune în tovarășia jidanului, unde se potrivește numai dânsul este o răutate, ce-și are obârșia în dușmănia, ce o poartă acestui creștin. Iar dușmănia este rezultatul lăcomiei refuzate.

De aci apoi dușmănie, șicane, procese, pe cari preotul le pornește, el le și perde, prigoane din

partea duhovnicului, încât Vener. Consistor din Sibiu, desigur nu fără motive binecuvântate, s'a văzut îndemnat ca prin hotărârea din 5 Iunie a. c. nr. 6108 B. Să-l scoată pe Ioan Stan de sub puterea duhovnicească a lui D. Goia.

2. Am afirmat, că preotul D. Goia ocrotește și ospătează în casa sa pe Feigenbaum și familia. Peste aceste șire dl Goia alunecă cu șiretenie. Ce ar și putea să răspundă, când se știe că luni de arândul au împărțit împreună prescura în același acoperiș.

3. Am susținut, că paștile sohodolenilor au fost necinstite, pentru că vinul folosit la pregătirea lor a fost scos din bute cu curcubeta de fata jidanului. Dl Goia trece fără observare și peste această afirmație.

4. Dar se aprinde, când îi spun, că-și folosește autoritatea îndemnând pe oameni să calce în casa jidanului său și mă combate grozav provocându-mă »să iau la cunoștință că de când e preot n'a intrat nici odată în vre o crâșmă din Sohodol (!), dintr-o a sbiciuit întotdeauna patima beției«. Să-i recunoaștem lauda aceasta ca o virtute pentru trecutul mai îndepărtat, dar decând își are jidanul său este mai sgârcit, nu-și prea risipește fulgerile oratoriei în contra alcoolismului. Că dl D. Goia indeamnă pe oameni să calce în »casa« jidanului, susțin și mai departe și la caz de lipsă voiu dovedi cu zeci de cazuri.

5. Am afirmat că dl D. Goia cu jidanul său în 4 Aug. n. a aranjat o petrecere, la care și a petrecut bine. Dar ce să vezi? Adevărul acesta, despre care se află urme și în arhiva preturii și s'a petrecut în fața unui sat întreg și ziua la amiază, îl declară deadreptul »o minciună răutăcioasă... deamă de niște ulițari fără căpătâi«.

Oaspeții d-sale dela Baia de criș și dela Câmpeni vor fi roșit de rușine, când vor fi cetit, că neagă petrecerea, cu care a ținut să se fudulească înaintea lor.

6. Răsbunarea neumană față de vicenotarul Silviu Corcheș, preotul o scuză cu — contractul. Se va vedea, dacă judecătoria, unde se continuă această tragicomedie, îi va afla legală »procedura«. Din punct de vedere umanitar și moral însă va rămânea ca o pată pe caracterul lui preotesc.

Comuna Sohodol își are edificiul său școlar, care în mod officios din partea organelor administrative n'a fost declarat necorespunzător. Dar înainte cu trei ani preotul D. Goia își zideste o casă privată. Nici nu așteaptă să se usuce păreții (în Septembrie era încă fără coperiș), și strămută școala în ea, ca să poată lua chirie cât mai îngrabă. Urmarea imediată a fost, că zidurile ude în toamna și iarna aceea au stins vieța la zeci de elevi.

O altă urmare durabilă este, că fondul școlar de trei ani plătește chirie preotului, iar edificiul școlar stă în păraginire, pustiu și cu geamurile sparte își face impresia unui orb nenorocit, care cerșește mila trecătorilor. Dar îmi va răspunde dl Goia: »Dl poreclit »Iupiter« ar aștepta dela mine, ca casa mea, în care am vărsat atâtea mii de coroane să o las goală pentru plăcerea d-sale«. Este și un plan aprobat pentru un nou edificiu școlar — gurile rele spun, că e copiat de pe casa preotului, ca să o poată pe nesimțite trece pentru bani grei în proprietatea bisericii — dar până acum nici o mișcare pentru începerea zidirii. Desigur nu pentru plăcerea mea se face amânarea ci — de dragul chiriei.

Biserica din Sohodol are un fond pentru înfrumusețarea altarului. Acesta prin viclenia preotului, schimbându-i-se destinația, a fost metamorfozat în fondul de ajutorarea preotului. Pe lângă toată congrua anuală de cor. 1572 preotul D. Goia an de an »se remunerează« și din acest fond, încât suma remunerațiilor din 1900 până azi trece peste 800 cor.

Creștinul Nicolae Vesea moare de moarte năpraznică, lăsând după el copii și datorii. Pentru datorii averea de 9 jugăre a orfanilor ajunge la dobă. Preotul D. Goia uneltește pe lângă rude-niile orfanilor să lase toată treaba în grija lui, că are el suflet pentru orfani. Urmarea e, că la licitație preotul cumpără averea cu 30 fl. și după multe rugăminte o trece iar în posesiunea orfanilor pentru 400 fl.

Preotul D. Goia este agent la două bănci românești. Ca omul de încredere al acestor bănci își oferă sohodolenilor serviciile. Și credeți, că are din aceasta vre-un profit? O, nu, aproape nimic. Datorașul pentru recomandare la bancă nu

trebuie să plătească decât o taxă dela 2 cor. în sus, în proporție cu mărimea capitalului, la ridicarea împrumutului, care taxă se repetează la fiecare scadență.

Pe lângă aceasta datorașul băncii are să facă preotului-agent un strașnic număr de »clăci«, le arată, la săpatul cucuruzului și cartofilor, la coasă, la seceră, la cărat, la cules, la cânepă, la lemne, adevărat serviciu. Și aceste le pretinde preotul nu pentru că ar avea din ele vreun profit personal, ci — din pornirea drăgostoasă de a-și vedea cât mai des clienții. Urmarea este că oamenii sătului de atâta amabilitate aleargă la banca maghiară din Câmpeni și cu banii străini se eliberează de jugul capitalului românesc, făcut insuportabil și urgisit prin agenții de pânura lui Goia.

În actele judecătorei cercuale din Abrud și a tribunalului regesc din Alba-Iulia se pot găsi urme număroase, ce »om umblat în legi« este preotul D. Goia și cu câtă ușurință primește jurământul.

De aceea și sfatul, ce mi-l dă, i-se potrivește de minune. Nici nu pot încheia mai cu efect de cât repetându-i cuvintele proprii: »mai bine ar fi să te ocupi cu alte lucruri mai înalte, dacă într'adevăr vrei să apari« ceace te subscii — preot român.

Sohodol, Sept. 1907.

Iupiter.

Economie.

Falimentul tulipaniștilor. Din datele statistice ale ministerului de comerț reiese, că în anul 1906 importul în Ungaria a fost cu 192 milioane cor. mai mult decât în anul precedent. În același timp exportul se prezintă cu 111 milioane, cu 47 milioane pasiv, pe când în 1905 prezintă 35 milioane activ.

Ce dovedește asta? Că marea mișcare tulipaniștilor, în fruntea căreia au stat șefii coaliției, a dat faliment chiar pe când la cârmă este — coaliția.

Finanțele României. În August încasările în comptul anului 1907—1908 au fost de 26 milioane și 201.262 lei, cu numai 138.383 lei mai puțin decât în luna corespunzătoare a anului trecut. În genere însă încasările anului acestuia financiar sunt foarte satisfăcătoare. Dela 1 Aprilie 1907 până la 31 August 1907, adevărat în cele cinci dintâi luni ale acestui an financiar, totalul încasărilor a fost de 118 mil. 753.366 lei, cu 13.371.431 lei mai puțin decât în perioada corespunzătoare a exercițiului trecut. Față cu evaluările bugetare, încasările sunt cu 19.555.259 lei mai mari.

Interesante sunt datele privitoare la anul bugetar 1906—1907 care după sistemul nostru financiar, se încheie provizoriu la 31 Martie, dar definitiv abia la 30 Septembrie, urmând în acest timp să se încaseze în comptul lui rămășițele rămase neachitate.

Așadar în luna August 1907 s'au încasat rămășița în contul anului 1906—1907 în sumă de două mil. 469.972 lei.

În cele 17 luni ale exercițiului 1906 până la 1907, s'au încasat două sute optzeci și șapte de milioane 444.748 lei cu 18.054.278 lei mai mult decât în perioada corespunzătoare a anului trecut.

Față cu evaluările bugetare, excedentul anului 1906—1907 se prezintă acum cu cifra de 50.456.509 lei, și dat fiindcă în luna Septembrie se vor mai încasa din rămășițe, se poate spune că anul bugetar 1907—1907 se va încheia la 30 Septembrie viitor definitiv cu un excedent de 52 milioane.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 4 Oct. 1907.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Oct. (100 klg.)	22-68—22-70
Secară pe Oct.	19-40—19-42
Ovăș pe Oct.	15-68—15-70
Cucuruz pe Mai 1908	13-68—13-70

INCHEEREA la 4 ORĂ :

Grâu pe Octomb.	22-78—22-80
Secară pe Oct.	19-48—19-50
Ovăș pe Oct.	15-68—15-72
Cucuruz pe Maiu 1908	13-70—13-72

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul :

Grâu	
De Tisa — — —	22 K. 05—22 K. 55 fil.
Din comitatul Albei — — —	22 > 10—22 > 60 >
De Pesta — — —	22 > 20—22 > 80 >
Bănățenesc — — —	22 > 25—22 > 60 >
De Bacica — — —	22 > 30—22 > 90 >
Săcară — — —	19 > 05—19 > 40 >
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 > 60—15 > 80 >
> de cvalitatea II — — —	15 > 40—15 > 60 >
Ovăș > > I — — —	> ——— > — >
> > II — — —	> ——— > — >
Cucuruz vechiu — — —	> ——— > — >
> nou	13 > 40—13 > 60 >

BIBLIOGRAFIE.

— »Cantorul bisericesc«, opul dlui George Bujigan, zilele acestea a ieșit de sub tipar.

Opul e foarte voluminos și e neîntrecut în literatura bisericească, atât ca cuprins cât și ca aranjare. Abonamente nu se mai pot face, deoarece opul e complet și conspectul tipărit.

Ceice doresc a-l avea să se adreseze autorului în Deliblat (Temesm.)

Prețul unui exemplar broșat 10 cor., legat în pânză frumos aurit 12 cor., legătură de lux în piele 16 cor. La comanda de 5 exemplare 10% rabat.

Pentru mamele însărcinate

nu există prietin mai bun ca Emulsiunea SCOTT. Dacă sunt chinuite de slăbiciuni și oboseli fizice atunci Emulsiunea SCOTT are un efect tot atât de miraculos pe cât e de îndestulitor.

Dă puteri noi și vieță nouă.

Emulsiunea SCOTT par'că ar fi o beutură vrăjită. Dar și mai mare bucurie procură părinților când se naște copilul, căci se pot delecta în fața și formele lui sănătoase. Aceasta provine de acolo, că Emulsiunea SCOTT luată de mamă nutrește și copilul și-l întărește, cu un cuvânt asupra amândurora are efectul cel mai bun.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil.

Se capătă în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

Poșta Redacției.

Z. Bârsan, București. Caută pe amicul căruia i-ai scris la Otel Metropol.

R. C. București. Primit cu plăcere. Trimite-ne corespondențe și foiletoane. Salve!

E. I. în Cluj. Primit cu plăcere colaborarea. Să ni-se permită a publica ee și când se poate.

Dlui Ioan Diminescu, primar, Ciocova. Și azi ne-au venit îndărăt două numere sub pretext că sunteți »necunoscut«. Am reclamat la direcția poștei din Timișoara contra acestei nemai pomenite mizerii. Rugăm, prin această, protestați și dvoastră la posta locală.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-șef George Nichiu.

Un candidat de avocat

cu praxă

află aplicare momentană în cancelaria subscrisului. Salariu lunar 140 cor.

Dr. Iuliu Luchiciu,
advocat — Ciacova.

—/1907. tkvi număr.

Arveresi hirdetmény-kivonat.

A kisjenői kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Regyis Óniczné végrehajthatónak, Regyis János végrehajtást szenvedő elleni 48 K tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében (az aradi kir. tvszék) a kisjenői kir. járásbíró területén levő, Kerülő község határában fekvő, a kerülősi 146. számú tjkvben foglalt és pedig az A+1. 2. és 5. rsz. alatti ingatlanoknak Regyis Jánost illető 1/4 részére 456 K kikiáltási árban, továbbá az 1881. LX. t.-cikk 156. § a) pontja alapján az ugyanazon tjkvben A+1. rsz. alatti ingatlanra egészben 30 K, az A+2. rsz. alatti ingatlanra egészben 15 K és az A+1. rsz. alatti ingatlanokra egészben 110 K, az árverést összesen 611 K ezennel megállapított kikiáltási árban özv. Regyis Györgyné javára bekebelezett holtig tartó eltartási kikötmény érintetlenül hagyása mellett elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok

az 1907. évi december hó 7-ik napján délelőtt 10 órakor

Kerülő községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 45 korona 60 fillért, 3 koronát, 1 korona 50 fillért és 11 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kisjenőn, 1907. évi szeptember hó 20. napján.

Kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdi,
kir. ítélőtáblai bíró.

Banca Națională a României.

Cu începere de la 19 Septembrie (2 Octombrie) 1907, Banca a ridicat taxa scontului și dobânda împrumuturilor contra depozite de efecte la 7%.

Directiunea.

Prima Societate de Credit Funciar
Român din București.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 28 Septembrie stil vechiu a. c., urmează a se ține licitație prin oferte închise și fără drept de supralicitare la sediul acestei Societăți, strada Colței Nr. 27, București, pentru vânzarea de veci a moșiei PISCUL RUSULUI din comuna Dagăța, județul Roman.

Intinderea totală a acestei moșii este aproximativ de 174 fălci, din care ca 76 fălci pădure, restul arătură, fânețe și imașuri.

Licitatiia va începe dela suma de lei 66,000.—. Garanția cerută la licitație este de 5,000.— lei în scrisuri funciare rurale.

Condițiunile speciale pentru vânzarea acestei moșii se pot vedea la sediul Societății în orice zi de lucru între orele 11 a. m. până la 6 p. m. Ele fac parte integrantă din contract.

Ofertele trebuiesc făcute pe formularele date de Societate, la care se găsesc alăturare condițiunile speciale de vânzare.

Vânzarea rămâne definitivă numai după aprobarea Consiliului de Administrație.

Directiunea.

Anunț.

Candidat de avocat

român cu praxă

află aplicare imediat în cancelaria subscrisului.

Dr. Gavril Cosma,
advocat — Beiuș.

5993/1907. tkv. sz.

Arveresi hirdetmény-kivonat.

A bjenői kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Huf Lázár apátii lakosnak, Krisztián Gyula végrehajtást szenvedő elleni 332 kor. 49 fillér tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. tvszék és a bjenői kir. jbiróság területén fekvő és az apátii 464. sz. tjkvben A+1. 1. sor (559—560|b) hrzi sz. a. foglalt 400 □-öles beltelek 832 kor. kikiáltási árban

az 1907. évi október 30. napjának d. e. fél 12 órakor

Apátii községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem fog tétetni, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becs-

árának 10%-át vagyis 83 kor. 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap, s a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. évi decz. 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletheben előírt módon a butyini kir. adóhivatalnál mint birói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság tkvi hatóságánál, továbbá Apátii, Somoszkész és Barakony községek előljárási hivatalánál megtekinthetők.

Borosjenő, 1907. szept. 18-án, kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Székely s. k.,
kir. albró.

George Bendorfean

pictor de biserică și auritor

Sibiu, Hermausplatz 3 (lângă cazarma cea mare).

Primește pictarea a tot felul de frescuri ornamentare în ori ce stil, pictarea icoanelor dela altar, tot felul de marmorare.

Mai departe primește renovarea altarelor vechi, a amvoanelor și cristelnițelor, și aurirea lor.

La dorință se trimite o listă de prețuri; și pentru stabilirea lucrului se angajează cu plăcere să meargă ori unde pe cheltuiala proprie.

— Garantează pentru trăinicia lucrului. —

Un candidat de avocat

cu praxă bună,

află aplicare din 15 Septembrie a. c. în cancelaria avocatului

Dr. Joan Papp, Brád.

Doritorii să se adreseze direct.

Astma

suferinzii de respirare grea cari nu pot dormi și să se culce, căci se înădușe, cine nu poate să se urce pe scări sau munți, căci le stă respirația, cari sufăr de batere de inimă, abea putând suferi căldura, pentru aceia adevărată mântuire vine dela praful Astma pregătit de dr. Némethy. La comandă se recere și etatea.

Un borcan 5 cor. La boale învechite, borcan dublu 9 cor.

Se poate căpăta numai în farmacia

Balla Sándor

Hódmezővásárhely.

Első szegedi len-áru damast és műszövőde

Csecs Mihály
SZEGED, Tisza Lajos-körut 33.

Recomandă produsele sala proprie de in și damast precum: covoare, ștergare, fugare milieu și toate cele trebuincioase pentru pat. Tot așa haine pentru mireasă, precum lucruri de ajur după plac.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

— La rugare prin epistolă mă presint personal. —

Eu am fost uârtă!

O fată română de tot frumoasă povestește, care altcum avea o înfățișare plăcută, numai pielea feței îi era necurată, plină de spuzături, bureți, pete de ficat, buburuze, cea ce era așa de respingător, încât se simțea nefericită.

A făcut probe cu tot felul de leacuri de înfrumusețare; e drept, că petele, bureții deveniră întrucâtva mai palizi, dar n'au trecut de tot și pe lângă acea a și plătit amarnic probele aceste, pentru că fața îi devenise gălburie, începuseră a o dorea dinții și capul, urechile îi sunau și i s'au ivit alte multe năcazuri. Se înțelege de sine, că a încetat cu probele, dar atunci i s'au ivit de nou trate necurățeniile feței, încât ear a fost acolo unde a început.

Era aproape să dispereze. Inșă se vrea bunul Dumnezeu, în cale se întâlnește cu o fată de tot frumoasă, care îi grăi; și a recunoscut-o, că e prietină vechie de a ei, pe care n'a văzut-o, de trei ani, dar pentru acea n'a cunoscut-o, pentru că atunci era cu mult mai urâtă decât ea.

Cași cum i-ar fi căzut o peatră de pe inimă. Deloc începu a o întreba, ea prin ce a devenit atât de frumoasă ca roza la față.

Prietena i-a răspuns: „Draga mea, am încercat de toate, dar pentru-acea coloarea frumoasă a feței am să o mulțămesc numai CREMEI IBOLYKA (viorea) alui BALLA. Am văzut între anunțuri atât de des crema aceasta deosebit de odorată, fără unsoare și pe deplin fără stricăciune, încât am încercat, dar mi-am propus, că dacă acesta nu-mi va folosi, nu voi mai încerca nimic. Și eată, ce efect! Și tu vei fi așa, dacă o vei folosi-o timp mai îndelungat“.

Și-a și comandat deloc 4 borcane de Cremă viorea veritabilă a lui Balla, 2 sticle de apă viorea veritab. și 2 buc. de săpun viorea alui Balla.

Deja după câteva zile a observat o îmbunătățire, petele uricioase deveniră mai palide, se răriră, și după o folosință de mai multe săptămâni au dispărut; devenisă atât de frumoasă, încât acum o poate spune cu drept: „Eu am fost urâtă!“ Ear de atunci recomandă cu toată căldura crema aceasta prietinelor dânzei, dacă ceva necurățenie li urăște fața și dacă vor, să aibă coloare vie de tot frumoasă și să o păstreze pentru tot de-a-una.

De folosit sunt: Crema veritabilă Viorea alui Balla, apă de spălat Viorea alui Balla, pudra de dame Viorea alui Balla, prețul fiecăreia este câte 1 coroană. Prețul săpunului Viorea a lui Balla e 60 fl. De vândut împreună cu avizul de folosință exclusiv numai în farmacia lui Balla Sándor în H-M-Vásárhely, Kossuth-tér 3 și nicăiri într'alt loc

Să băgăm seamă la numele „Viorea“ (Ibolyka)! care este scutit de lege.

Pe lângă trimiterea anticipativă a sumei de 3 cor. 60 fl. se trimite franco 1 borcan de Cremă, 1 sticlă mare de apă de spălat, 1 bucată de săpun.

GEORG KAPFER

măstru de sculptură în peatră.

Temesvár-Fabrik, Andrássy-ut 16 și Verseez, cel cu strada Rudszitz și Rathhaus.

și recomandă

magazinul de plăci de marmoră pentru mobile tot asemenea de

Monument

atestat propriu

Având un magazin bogat, liferez mai ieftin ca ori ce concurență.

Recomandându-mă on. public, cu stimă

Georg Kapfer

măstru de sculptură în piatră

In atențiunea celor cari zidesc!

Aduc la cunoștința celor interesați, că în ferma mea de zidit din Radnai-ut 22 (telefon 393) și în cancelaria mea de arhitectură (telefon și pentru comitat 264) se pot procura și căpăta

ȚIGLE (cărămizi)

calitatea cea mai bună arse în cuptorul meu de curând zidit, tot așa **treiste** pentru tovine în ori ce calitate. Primesc zidiri de ori ce soi, — planuri și ecsecutarea lor pe lângă prețurile cele mai moderate. Schițe fac gratuit.

Cu stimă;

Probszt Mihály

zidar și fabricant de țigle. Arad, Str. Ferdinand Nr. 1-a.

Müller György

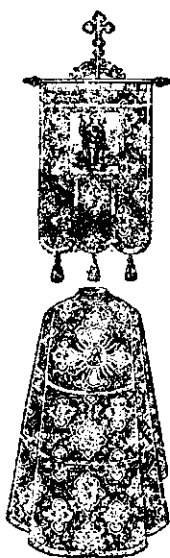
prăvălie de prapuri, odăjdii și obiecte bisericesti

Temesvár-Józsefváros, Uri-utca nr. 16

recomandă magazinul său bogat de odăjdii bisericesti, acoperimente pentru altar și obiecte pentru biserici de ritul ortodox. Tot felul de steaguri bisericesti, articole de aramă și lemn precum icoane sfinte.

Cruci din linichea pentru câmpuri, obiecte pentru împodobirea bisericilor în esecutie frumoasă și după stil.

Provocându-mă la experiența câștigată pot să asigur onorata preoțime, că voi putea satisface pretensiunilor celor mai gingașe.

TRISKA J.

Pianine — Cimbale — Piane
Harmonice

în prețul de fabrică se pot
căpăta și plătit în rate.

● Se închiriază instrumente. ●

Acordarea sau repararea în
loc sau în provincie o săvâr-
șește prompt.

Cel mai mare magazin
de plane în Ardeal TRISKA J.

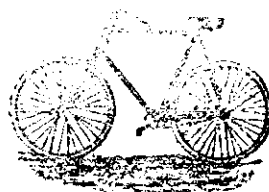
KOLOZSVAR
Sétatér-u. 10. (Casa propr.)

NEMECSEK VINCZE Szeged

Valéria-
tér (pala-
tul dr.
Gold-
schmidt)

Au **biciclete** cele mai bine
fabricate.

Mă rog a-mi visita depositul, este
isvorul cel mai bun de cumpărat în
părțile constitutive și **gumi**, email lu-
ciu și niclatură cu preț moderat, **ma-
șini de cusut Siner** și mașini pentru măiestri. În
atelierul meu mechanic fac tot felul de articli de bransa
aceasta și anume: **puști**, mașini grăitoare, mașini de
brodat, utensilii artistice pentru ingineri și medici, lucruri
de arthopedie și de tehnica electrică, telegrafuri de casă
și orice fel de transformări.

Se pot cere și solviri în rate.